

2 CENTESIMI

Predbrojba za Monarhiju
trama 4 K za 3 mjeseca.
Pojedini broj 2 para.

Abbonamento per la
Monarchia: Corone 4
per 3 mesi. Un singolo
numero 2 cent.

Abbonament für die
Monarchie: Vierteljährlich
4 K, einzelnes Nummer
2 Heller.

OMNIBUS

Izlazi svaki dan osim nedjelje i svetka
u 11 ura prije podne.

Esse ogni giorno eccettuato le domeniche e feste alle 11 ant.

Erscheint täglich außer an Sonn- und
Feiertagen um 11 Uhr Vormittag.

2 HELLER

Za svrštenje objava u
Monarhiju: oglasnik 2 para
za svaku riječ 2 para
Najmanja pristojba 30 p.

Per le inserzioni d'avvisi
nel «Notiziario d'affari»
si paga per ogni parola
2 cent. Tassa minima
30 centesimi.

Jedes Wort im «Kleinan-
zeiger» kostet 2 h.
Die mindeste Taxe 30 h.

Uprava i uredništvo — Amministrazione e redazione — Administration und Redaktion: Tiskara LAGINJA i dr. prije: Krapčić i dr. POLA Via Glutti br. 1.

La vita nella „saison morte“

Fa caldo! Ecco il lamento generale di tutti, ecco il tema di tutti i discorsi. Fa caldo e tutto riposa. Dalle città diserte chi può, e devono starvi solamente i condannati ad un continuo lavoro e i corti di quattrini. I parlamenti e le diete sono chiusi. Eppure v'è un paese nell' Austria, ove si lavora, si agita, si è quasi affetti da un improvviso nervoso. Questa provincia è l'Istria, questo tale che si agita, che freme, che non ha pace e che potrebbe andando così avanti arrivare a qualche cattivo punto è il celebre partito liberale italiano.

Nell'ottobre e nel novembre avranno luogo le elezioni distrettuali, e nel campo liberale italiano si è nervosi. Chi sa forse si prevede qualche insolita burrasca, forse si ha paura di qualche inaspettata sconfitta; fatto sta che gli animi dei nostri liberali sono inquieti. L'affannoso grido di dolore, l'angosciata domanda di ognuno è: che cosa faranno i Croati, come si comporteranno, presenteranno delle candidature nei collegi assegnati a noi italiani o come essi dicono a noi «liberali»?

Vi è il «Giornaleto» di Pola, giornale che si distingue per il suo alto politico, che ci chiamerà niente meno che *traditori* se arrivaranno a rompere il «compromesso» stipulato. Vi è l'«Idca Italiana» di Rovigno organo personale dell'onor. dott. M. Bartoli, che scrive: Se facessero altrimenti (ossia non candidassimo nei loro collegi. N. d. R.) sarebbero forse avversari leali, ma certo *politicamente imbecilli!* Più sotto la suddetta «Idca Italiana» scrive: E la lotta nazionale, per quanto «ridotta a proporzioni limitate, è inevitabile, e può portarci delle sorprese sgradevoli, e influire sinistramente sull'esito delle elezioni, tanto in danno dell'italianità quanto in danno del nostro partito».

Qui ci permetterà l'«Idca Italiana» di farle una piccola osservazione, che cioè il danno della nostra lotta non sopporterebbe il popolo italiano, ma eventualmente il partito liberale, e fra il popolo italiano e il partito liberale vi ha una grande differenza. Noi auguriamo che il primo viva e progredisca e l'altro ignominiosamente perisca.

Perché questo insolito timore, questa paura dell'avvenire? Dove se ne ita la forza, la prepotenza e l'egemonia di una volta. Oh! era facile allora quando il popolo croato dell'Istria viveva abbandonato e calpestato dai potenti signorotti e dai loro «bravi». Tempi passati, però. Col l'abborrito croato si fanno compromessi e da lui si teme. Non lo teme però il popolo italiano. Agli italiani dell'Istria auguriamo ogni bene e ogni progresso, ma è quella clique irredentista e spadro-neggiante finora, che trema del suo potere. E poi sintomatica questa paura, e noi chiederemo a questi signori: se siete sicuri che nei distretti a noi assegnati prepondera l'elemento italiano, perché tremate d'un eventuale intervento croato? Non tradisce forse questa vostra paura, la vostra poca fede sull'italianità di certi distretti elettorali che voi chiamate italiani?

Smettete una buona volta le antiche pagliacciate e innalzatevi al disopra delle basse passioni di un ultra nazionalismo, il quale non è altro che la vostra rovina.

NOTIZIE.

Locali.

Fuori colle prove.
Riceviamo e pubblichiamo:
Un tale S. inserviente postale disse nel comizio tenutosi giorni fa, che l'onorevole deput. Laginja si espresse in parlamento che la vita a Pola non è cara.

Essendo questo una maliziosa calunnia, invitiamo il tale S. a darci le prove, altrimenti lo considereremo da bugiardo.

Alcuni inservienti postali.

Festa estiva.
La «Società Operaia Polese di Mutuo Soccorso» sta organizzando pel 15 agosto una festa estiva nel giardino al Belvedere con attraente programma. Principia alle ore 6 pom. Entrata 40 centesimi.

Morte improvvisa.
Ieri dopomezzodi alle ore 4 mentre il capo officina del Gas, Matteo Brusina, d'anni 32, andava per via Epulo, venne colto nelle vicinanze delle scuole di San Martino da improvviso male, stramazò al suolo e poco dopo morì. Si trattava di una paralisi al cuore. Il defunto lascia la moglie e diverse creature. Di nascita era sloveno però affigliato al partito avversario, il suo fratello è Giuseppe Brusina installatore elettricista in via Barbacani, e nostro consenziente.

Rinvenuto.
Venne rinvenuto un orologio di metallo giallo.

CORRISPONDENZE.

Il porto di S. Martino. — Per la «vittoria» a Cherso.

Lussinpiccolo, 23 luglio 1908.
Per momento non ho da scrivervi gran cose. Da pochi giorni si sta scavando il porto di Martino ed è urgente il bisogno di farvi una radicale riparatore e costruire una solida riva. I nostri italianissimi poperdlili giorni fa telegrafarono ai Chersini per la «vittoria» nelle elezioni comunali! Si preparino intanto di stilizzare il telegramma di condoglianza per quello che accadrà ancora. Poveri di spirito quanto si fate ridicoli colla vostra pura italianità. Arrivederci.

Varie.

Il parlamento turco.
Il parlamento turco si comporrà di circa 160 senatori, nominati dal sultano e circa 500 deputati, eletti del popolo. E fra i senatori e fra i deputati vi saranno rappresentanti di diverse nazioni, lingue e religioni (oltre i turchi, gli slavi, greci, albanesi, armeni ed ebrei). L'elezione è secreta. Hanno diritto tutti coloro che terminarono 20 anni d'età e pagano una qualsiasi imposta sia pure la benché minima possibile. I deputati vengono eletti per 4 anni e i senatori per un tempo

illimitato. Per ogni 50.000 persone di stabile dimora vi sarà un deputato.

Il parlamento si aprirà il 1. novembre col discorso del trono. L'eletto deve conoscere la lingua turca e avere almeno 30 anni d'età.

HRVATSKA STRANA.

VIESTI.

Mjestne.

Sjednica odbora političkog društva za Hrvate i Slovence u Istri.

Buduća redovita sjednica odbora našega političkog društva održati će se dne 2. augusta (nedjelju) na 2 sata po podne u Pazinu.

Očekujemo da svi odbornici pristupe na sjednicu pošto se imade raspravljati o vrlo važnom pitanjima tičućih se predstojećih zemaljskih izbora.

Odlikovanje.
Cesar i kralj Fran Josip I., podijelio je ličniku i zdravstvenom savjetniku kod ravnateljstva državnih željeznica u Trstu, g. dru. Franu Mandiću, bratu narodnog zastupnika prof. Matka Mandića, naslov carskog savjetnika uz oprost od pristojba.

Imenovanje.
Gosp. Srećko Jurdana, učitelj škole u Pomeru, imenovan je učiteljem u c. k. kaznioni u Kopru.

Tvrđka Münz osudjena.
Poznata njemačka tvrđka Münz osudjena je da plati po tvrđki 2000 kruna raznim radnicima koji su bili otpušteni iz radnje bez odkaza.

Nesreća u Medulinu.
O nesreći u Medulinu dobivamo točnije vijesti koje prikazuju stvar sasvim drugačije. Ponesrećenik je Anton Neković p. Martina iz Jadrečki 32 god. star. On je bio pijan te kad su se približavali motori kazalima mu je žena koja je s njim bila, da će ona sama upravljati volovima a on neka ide na voz. Na to je on pao na zemlju te se prilično teško ranio.

Narodni darovi.
Za *Družbu sv. Ćirila i Metoda* primili smo:

Veleč. g. F. Stefanutti iz Trebič 5 kje K 2. U veselom društvu, prigodom krštenja male Anice g. Skropeta u Skropetima sabrano za «Dječje zavbište družbe sv. Ć. i M. u Pazinu K 6.
Današnji izkaz K 8—
Zadnji izkaz 1041'46
Ukupno 1049'46

Velika pučka svečanost.
U nedjelju, 2. augusta na 5 sati po podne počinje u vrtu «Narodnog Doma» velika pučka svečanost koju priređuje «Narodna radnička organizacija» Ulaznica je samo 20 para (heller) te je stoga omogućeno svima da dodju na tu zabavu, čija čista korist ide za nemoćne i bezposlene radnike. Svirati će vojnička glazba. Pjevati će se i plesati na otvorenom. A biti će još i drugih vragolija.

DOPISI.

Visoki gosti u našoj sredini.

Lovran, 25 VII. 1908.
Već od nekoliko dana boravi u Lovranu incognito nadvojvoda Franjo Salvador s dvoje djece. Odsjeo je u «Hotel Lovrana».

U čast Nj. V. priredilo je mjesno društvo za promicanje prometa stritnaca u prošlu srijedu uspjelo natjecanje u plivanje u kupalištu Quarnero. Osobitu su veselost pobudile zgodno kombinovane šaljive točke. Cijelo je vrijeme Njeg. Visost s interesom promatrala tečaj natjecanja kaošto i ostalo sakupljeno mnogobrojno općinstvo, te burno pjeskalo dobitnicima.

To je bilo u srijedu, a dan zatim priređena bi u Hotelu Lovrani izvanredna zabava, kakve još u Lovranu nije bilo, te bude ukrunjena sjajnim uspjehom. Kroz puna dva sata bilo je prisutno mnogobrojno otmeno općinstvo omamljeno milozvučnim akordima, koji su se izvijavali ispod ruku gosp. dra. Edera, gospodice Kaufmann te gospođe dr. Vüchtner, te lahkim, uvježbanim i dominantnim glasom operne pjevačice gđe Kutschera, kaošto i uspjelom deklamacijom gđice Kutschera, članice bečkog Burghtheatra.

Moje pero nije dosta jako, da zabilježi uspjeh, ali mnogobrojno slušateljstvo, koje je tom prilikom dohrlilo iz Opatije, Voloske, a osobito iz Rijeke ponjelo je najbolju uspomenu na prvobitne časove i nitko ne će potaliti, što se podružio dođi do Lovrana. Ne bi trebalo ni spomenuti, da su i diletanti i umjetnici odjeli buru pjeske te im bili darovani lijepi lovr-vijenci, među kojima se isticao onaj dra. Edera, a dame primikše još krasne kite cvijeca. Da je uspjeh bio tako sjajan, to je zasluga dra. Edera, koji se najviše trudio, da nam priredi taj izvanredan umjetnički užitak.

Uz Njegovu Visost bila su prisutna mu i djeca, pak grof Nakó, guverner Rijeke s gospođom, baron Schmidt, kot. poglavar i mnogo drugih odličnih gostiju.

U petak je došla na dva dana i Njezina Visost nadvojvodkinja Valerija s dvoje djece, u čiju je pak čast na večer priredna mletačka noć na moru. Bio je divan prizor gledati preko tridesetak lađica, osvijetljenih sjajem bezbrojnih lampijona, kako se uz glazbu i pjevanje vijugaju po morskoj površini. To je bilo na moru uz pucketanje raketa i sjaj bengalskih vatara, a i obala bijaše puna ljudi, te se zabavljali gledajući improvizirani prizor na moru. Na terasi pred Hotelom Lovrana bilo je istotako mnogo općinstva te među njima i nadvojvoda sa suprugom i djecom, te se moglo opaziti, da su i visoki gosti začarani rjetkim prizorom, te će se jamačno često sjećati na ugodno provedene časove na našoj obali — u Lovranu.

Večeras odlazi Nj. V. nadvojvoda večernjim brazim vlakom, dočim će djeca ostati još ovdje dva tjedna, da se kupaju. Može se reći, da su to bili tri sjajna dana.

R.
Sirite i kupujte „Omnibus“

Razne.

Užasan zločin u Trstu.

K moogobrojnim zločinima izvršenim u Trstu, dolazi ovaj koji u svojoj okrutnosti nadmašuje sve ostale.

Ribar Viktor Laković 22 godine star, utorku u večer loveći ribu na obali u blizini namjestnikove palače, ulovio je s ostima jedan svežanj. Odmotavši ga vidio je odsječen mladu žensku glavu. Obajkštena o tom policija glava bi prenećena u policijski ured gdje se u sakupili redari i policajni činovnici, ljecnici i zastupnici sudbene oblasti dok se je na ulici gomilalo mnoštvo naroda.

Motreći poblize komad papira u kojem je bila zamotana glava opazije napisano ime Födran de Födransberg, te potraživši ga u policijskim registrima, nadjose da stanuje u varošu Rojan broj 272, I. kat. Otišavši odmah tamo, nadjose vrata zatvorena. Otvorivši je pomoću kovača uniđjose i nadjose u kući 7 pripravljenih svežanja, odvezavši je nadjose cijelo tielo nesretne žene razišecio i pripravljeno za biti bačeno u more!

Malo kašnje se je vratio vlasnik stana i presumljivi ubojica. On je 48 god. star. umirovljeni kapetan u austrijskoj vojsci. Pravo mu je ime Julij Ritter Födran Födransberg iz Kamnika u Kranjskoj, žena je bila njegova ljubavnica, Lucre Fabry rodom franceskinja, 30 godina stara, bivša pjevačica, i s njim živila tekar mjesec dana. Sudi se, da ju je ubio, da ju pokrađe. Zločin se je po svoj prilici dogodio subotu u jutro. Uapšena je također vlasnica kuće Marija udova Celčić sa dvoje muške djece. Födran nieće ave i tvrdi, da se je neki lopov morao uvući u kuću i u njegovoj odsutnosti izvršiti zločin.

Jubileške cigarete.

18. augusta o. g. stavit će se u promet dvie vrste novih cigareta. Prva je vrsta određena za sveobći promet, te će se prodavati po komadu za 4 helera. Na tuljcu bit će otisnuti napis «Kaiser», a dobit će se u svim traškama. Druga vrsta jubileških cigareta nosit će napis «Corunas», te će se kao specijalitet prodavati predlježno samo u skatuljama po roo komada. Ove potonje bit će napunjene najfinijim bosanskim duhanom.

Konac ustaških četa u Macedoniji.

Pošto je proglašen ustav u Turskoj, proglašena je ujedno i sloboda, povraćaju te se su-ustaške čete, slavenske i grčke, iz Macedonije u svoja rodna mjesta. Pučanstvo ih je primilo većim veseljem.

Pozor izseljenici.

«Trščanski Lloyd» saznaje, da je društvo «The Carolina Tmeking Development Company» u Wilmingtonu, Carolina, u Sjedinjenim Državama američkim, odaslalo u Europu svog jednog poslovača i zastupnika, da bi među poljodjelcima širio razpoloženje, da se izsele u državu Carolina u sjevernoj Americi.

Pošto su prilike danas u cijeloj North-Americi veoma slabe upozorujemo naš narod i molimo, da ga se na to uputi, da ne ide nikamo, te ne vjeruje ružičastim obećanjima.

Rusko-francuski savez.

Sada se nalaz u ruskoj luci Reval blizu Petrograda, predsjednik francuske republike Fallieres i car Nikola II. Ponedjeljak u večer bio je priredjen svečan banket na kojim su i car i predsjednik izrekli veoma tople nazdravice, te je u obim naglasno tvrdio prijateljstvo i savezništvo između tih dviju država.

Vlastnik i izdavač: Tiskara LAGINJA i DR.
Odgovorni urednik: ANTE BELANIĆ.

Mali oglasnik. Piccolo notiziario.

SLANE RIBE, jeftino i dobro ulje, fino i ukusno vino, dobiva se samo kod Antona Dominisa u Puli, via Marianna 7. 138

PESCE SALATO, buen olio e a buon mercato, fino e saporigo vino, si può acquistare solamente da Antonio Dominis, Pola, via Marianna 7. 138 a

PRODAJE SE svake vrsti bačava i bačvica, tisak za vino, a eventualno i cjeli vinski dobro upućeni posao, sa ogromnom klijentelom. Upitati se kod uredništva našega lista. 139

VENDONSI botti d'ogni qualità e grandezza, torchi per vino e eventualmente un'intera azienda di vini benissimo incamminata con una grandiosa clientela. Informarsi presso la redazione del nostro giornale. 139 a

TRAŽI SE poslovodu za Konsumno društvo u Puli (Kroacija). Upitati se u uredništvo našega lista. 140

PRODAJE SE bielog izvrstnog vina iz Pazinčine, vlastiti proizvod, prodava se i na malo uz nisku cijenu. Popitati se kod «Omnibus». 141

TRAŽI SE naučnik za knjižaru i papirnicu I. Novak-a u Pazinu. Zahtjeva se poštenje i lijepi rukopis. 138

VENDESI nella tipografia Laginja e comp. via Giulia i vecchi giornali a 8 soldi il chilogramma. 86 a

PRODAJE SE u tiskari Laginja i dr. via Giulia i stare novine po 8 novčića kilogram. 86

Trgovcima i raznim gospodarskim društvima na znanje: U našoj Narodnoj Tiskari Laginja i drug. mogu se dobiti razne trgovačke i zapisničke knjige uz jeftinu cijenu. 52

NAŠA PAPIRNICA u via Giulia i, imade na prodaju izborne dopisnice sa slikama zast. Mandić, Spiničić i Laginja po 10 para komad. Zatim krasnih koledara za mladež «Jorgovan» po 70 para, malih koledarica «Ostroman» s pjesmom na spomen Ostromanovog umorstva, košta 10 para, zanimivu knjigu; «Preko Atlantika» od dr. Trešić košta 3 krune; moderne olovke patent «Penkai» koje nije treba nikad brusiti i traju mnogo vremena K 120, treba se samo jednom osvjedočiti pa će se uvijek rabiti te olovke, itd. itd. 106

Prodaje se rabljeno pokućstvo (Mobiglie).

Nalaze se u veoma dobrome stanju. Popitati se u Via della Valle, broj 24, prizemno.

KNJIGA

bez koje ne smije biti nijedan Istarski Hrvat
je

„Novi Izborni Zakon za Sabor Istre“

Puškim načinom protumačeno, i jednom zemljopisnom kartom Istre.

Ciena 1 K.

Naručuje se kod Tiskare Laginja i dr. - Pula.

LAMPIONI

raznih oblika i boje dobivaju se u

Papirnici LAGINJA i dr. PULA, ulica Giulia, br. 1.

LAMPIONI

l'ogni forma e colore si vendono nella

Cartoleria Laginja e comp. Pola, Via Giulia, 1.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zadrugare, koji uplaćuju sadržajnih dijelova jednu ili više po kruna se.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije dnuz to plaća od intaga 4 1/2%, čisto bez ikakvog odbitka.

Vrača na štednjažnu iznose do 1000 K bez predhodnog odkaza, a iznose od 1000 K ako se nije kod mlađenja suglasno ustanovio veći ili manji rok na otkaz, uz otkaz od 3 dana.

Zajmovo (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku i zadužnovo uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9-12 sati prije podne i 3-6 sati poslije podne; u nedjelju i blagdanne zatvoreno.

Društvena pisarna (blagajni) nalazi se u viale Carrara vlastita kuća (N. dinl Dom) prvi pod dozno, gdje se dobivaju publiche informacije.

Ravnateljstvo.

Jeder Art Buchbinderarbeiten werden in der Buchbinderei

LAGINJA & Cie., Via Giulia 1

übernommen und billig geliefert.

Brzojavni naslov: POTOČNIK — PULA.

JOSIP POTOČNIK — PULA

Corsia Francesco Giuseppe, 6.

VELIKO SKLADIŠTE i TRAJNA IZLOŽBA

glinenih peći za sobe i salone, štednjake sa strojem za prištednju goriva, željeznih štednjaka obloženi sa neizgorivim Chamotom, kaca za kupanje iz najfinijih glinenih lončica, podpuno uređene kupaoalice, ploče za podove u kuhinji, hodniku, predvorju, dvorištu, stalama itd. Mosaik-ploče za obložiti stijene, PATENTIRANI uredi za glinene peći, Meidingerovih plašta za glinene peći u svrhu da poveća i usčuva toplinu itd. itd.

Specialiteta: Stroj za prištednju goriva za glinenu peć, dvostrukom brzinom zagrije odaju. — Automatička peć sa regulatorom i trajnom vatrom.

Meteorska peć sa trajnom vatrom. Stroj za uzdržanje vatre za glinenu peć. Štednjaci na plin i drveni ugljen. **NOVO!!** Specijalista u nastavljanju peći i štednjaka. **NOVO!!**

Sve u tu struku zasjecajuće radnje izvršuju se pomno, brzo i jeftino. Uzorci, cijenici i proračuni šalju se badava i franko.

